

Länstyrelsen
Värmland

Samhällsbyggnad
Jonas Meyerdaahl
010-2247373

GRANSKNINGSYTTRANDE

Datum
2021-09-29

Sida
1(4)
Referens
Dnr: 401-5542-2021

Forshaga kommun
Miljö- och byggförvaltningen
Box 93
667 22 FORSHAGA
kommun@forshaga.se

Översiktsplan för Forshaga kommun - Granskning

Beskrivning av ärendet

Rubricerad översiktsplan har översänts till Länstyrelsen för granskning enligt 3 kap 14 § plan- och bygglagen (PBL). Förslaget har sänts för yttrande till berörda myndigheter samt till berörda enheter inom Länstyrelsen. Sveriges geologiska undersökning (SGU), Svenska kraftnät, Luftfartsverket, Sveriges geotekniska institut (SGI), Skogsstyrelsen, Lantmäteriet och Trafikverket har inkommit med yttranden med anledning av planförslaget. SGI har lämnat synpunkter som sammanvägts i Länstyrelsens yttrande.

Förslaget är upprättat den 7 juni 2021 och innehåller följande handlingar:

- Granskningshandling, Översiktsplan för Forshaga kommun
- Miljökonsekvensbeskrivning, 10 maj 2021
- Samrådsredogörelse
- Karta 1, Utvecklingsstrategi
- Karta 2, Markanvändning
- Karta 3A–3G, Värden och hänsyn

Länstyrelsens roll

Länstyrelsen ska enligt 3 kap. 16 § PBL avge ett granskningsyttrande där det enbart ska anges om

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken (MB),
2. förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och

5. en bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen vill upplysa om att kommunen enligt 3 kap 20 § PBL ska redovisa länsstyrelsens granskningsyttrande tillsammans med översiktsplanen.

Sammanfattning

I Länsstyrelsens samrådsyttrande lämnades rådgivande synpunkter kring översiktsplanens innehåll vad gäller allmänna intressen enligt 2 kap. PBL och synpunkter kopplade till statliga intressen. Länsstyrelsen lämnade även synpunkter om redaktionella kvaliteter som kopplas till läsbarhet och förståelse av planen.

Länsstyrelsen hade i samrådet flera synpunkter bland annat kring kartornas läsbarhet, riksintressen, miljökvalitetsnormer, landsbygdsutveckling i strandnära lägen, hälsa och säkerhet samt allmänna intressen som natur- och kulturvärden, och friluftsliv. Kommunen har på ett bra sätt bemött flertalet av Länsstyrelsens synpunkter och gjort flera positiva ändringar. Kommunen har som exempel på ett positivt sätt förbättrat läsbarheten av sina kartor och utökat med en ytterligare karta för att illustrera vad kommunen vill och vilken hänsyn som behöver tas i utvecklandet av kommunens mark- och vattenområden.

Länsstyrelsen bedömer att det fortfarande kvarstår oklarheter inom vissa frågor och kommunen bör arbeta vidare med riksintresset för Klarälvsbanan vid Kvarntorps verksamhetsområde, översiktsplanens påverkan på miljökvalitetsnormerna för vatten, bostadsbebyggelse nära myggdrabbade områden samt skyfallsproblematik.

Riksintressen

Friluftsliv 3 kap. 6 § MB

Länsstyrelsen hade under samrådet synpunkter om att placera verksamheter på båda sidorna om Klarälvsbanan som utgör riksintresse för friluftslivet enligt 3 kap. 6 § miljöbalken (MB), då det kan försämra det visuella intrycket från cykelbanan. Länsstyrelsen saknade även en beskrivning av åtgärder och/eller riktlinjer med syftet att minimera påverkan på det visuella intrycket.

Kommunen har förtydligat vilka åtgärder som kan bli aktuella för att minimera skada på det visuella intrycket från Klarälvsbanan, till exempel att anlägga alléer, planteringar och konst. Länsstyrelsen anser det tveksamt om kommunens föreslagna åtgärder kommer ha önskad effekt för att minimera framtida verksamheters påverkan på det visuella intrycket från Klarälvsbanan. Länsstyrelsen anser att kommunen borde kunna ange en högre ambitionsnivå vad gäller åtgärder och riktlinjer för att inte skada riksintresset.

Miljökvalitetsnormer

Kvarntorpsån

I länsstyrelsens samrådsyttrande framfördes synpunkter på att den omfattande exploateringen i närheten av Kvarntorpsån kan motverka att miljökvalitetsnormer för Vatten uppnås. Kommunen bemöter Länsstyrelsens synpunkter med bra ställningstaganden i samrådsredogörelsen, men som inte tydliggörs i översiktsplanen. Länsstyrelsen anser därför att kommunen bör göra tydligare ställningstaganden i översiktsplanen om hur nära ån bebyggelse bör placeras och hur stor andel av åns närområde som får exploateras och vilka lösningar kommunen bör använda sig av för att inte äventyra att miljökvalitetsnormer för Kvarntorpsån uppnås.

Kvalitetsfaktornivå för miljökvalitetsnormerna

I länsstyrelsens samrådsyttrande hänvisade vi till att varje vattenförekomst behövde bedömas på kvalitetfaktornivå. Länsstyrelsen bedömer att frågan inte är tillgodosedd. Kommunen bör därför arbeta med riktlinjer och ställningstaganden som kommunen anser bör genomföras för varje utvecklings- och utbyggnadsområde. Detta för att inte äventyra att någon kvalitetfaktornivå påverkas negativt. Kommunen bör bryta ner frågan om miljökvalitetsnormer till kvalitetfaktornivå och resonera kring vilka faktorer som berörs, hur dessa påverkas och vilka relevanta lösningar som kommunen anser är lämpliga att genomföra för att motverka att det sker någon försämring av vattenförekomstens kvalitetsfaktorer.

Erosionsskydd

Kommunen föreslår två nya LIS områden längs Klarälven. Länsstyrelsen hade under samrådet synpunkter på att byggnationer möjliggjordes inom 30 meter från älven. Områdena är avgränsade så att de ligger som närmast 50 meter från älvkanten, men för all bebyggelse som ligger så pass nära älven krävs utredning av de geotekniska förhållandena där erosionsskydd kan komma att behöva utredas. Dessa frågor lämnar översiktsplanen till kommande detaljplanering och bygglov. Kommunen anger att det kan behövas erosionsskydd för att kunna bygga så nära älven. Länsstyrelsen bedömer att det inte framkommer hur erosionsskydd kommer att påverka miljökvalitetsnormerna för Klarälven.

Hälsa och säkerhet

Översvänningsmygg

I samrådsyttrande hade länsstyrelsen synpunkter om utveckling av bostäder i närheten av områden med problem med översvänningsmygg. Länsstyrelsen anser att kommunen bör undvika att planera för större bostadsexploateringar nära dessa områden. Om kommunen går vidare med planering av större bostadsexploateringar nära områden med myggproblem bör kommunen särskilt beakta de olägenheter som myggorna kan ge upphov till för de boende.

Vattenskyddsområde

Länsstyrelsen noterar att det i översiktsplanen nämns att det finns ett vattenskyddsområde inrättat för Mölnbacka. Länsstyrelsen konstaterar att det ännu inte finns något sådant skydd för vatten i området. Vad som finns är en

inlämnad ansökan från Forshaga kommun hos Länsstyrelsen om att bilda ett vattenskyddsområde för vattentäkten i Mölnbacka. Ansökan av ärendet är fortfarande under handläggning. Länsstyrelsen anser dock att ett preliminärt och sannolikt område för framtida vattenskydd bör illustreras eftersom föreskrifter i ett sådant område kan få inverkan på utpekad mark- och vattenanvändning på ett sätt som är relevant för en översiktsplan.

Översvämningsrisk och klimatanpassning

Under samrådet hade länsstyrelsen synpunkter om risker för översvämnning från skyfall. Länsstyrelsen bedömer frågan som inte helt tillgodosedd. Länsstyrelsen konstaterar att det i översiktsplanen saknas åtgärder och förslag på hur översvämnning från skyfall är tänkt att hanteras för befintlig bebyggelse. Kommunen bör beskriva hur vattnet från skyfall är avsett att omhändertas och om det behövs, planera för lämpliga ytor och lösningar för att samla upp och hantera detta.

Länsstyrelsen bedömer även att avsnittet om dricksvatten bör utvecklas. Kommunen bör i översiktsplanen tydliggöra hur man avser att ta hänsyn till de ökade riskerna som ett förändrat klimat kan innebära. Ökad nederbörd och förändrade grundvattenförhållanden kan påverka råvattnet, beredningen, ledningssystem för dag- och avloppsvatten samt övriga möjligheter att leverera dricksvatten av god kvalitet.

Geoteknik

Enligt SGI bör kommunen i översiktsplanen redovisa och inarbeta resultaten från MSB:s stabilitetskartering för kommunen. Länsstyrelsen delar SGI:s rekommendation, och vill i sammanhanget även påminna om behovet av att inför genomförande av planen komplettera underlaget med både översiktliga och specifika geotekniska utredningar för de områden som avser nyetablering av bebyggelse.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Johan Blom med planhandläggare Jonas Meyerdahl som föredragande. I den slutliga handläggningen har också verksamhetschef Bengt Falemo, enhetschef Samhällsbyggnad Anna Nordlander och plan- och infrastrukturhandläggare Emil Jessen medverkat.